

Vyjádření odborníka: kauza Kramný je ojedinělá

Soudní proces s Petrem Kramným, který je obžalován z vraždy manželky a dcery v Egyptě, hýbal v minulých týdnech veřejným míněním nejen v Ostravě. Krajský soud v Ostravě

hlavní líčení odročil na letošní září. Deník se zeptal na některé detaily případu či strategii obhajoby a obžaloby advokáta **Petra Kausty**.

KLÁRA KOHUTOVÁ

V čem je soudní proces s Petrem Kramným specifický?

Případ ojedinělý bezpochyby je. Ke skutku – tedy k úmrtí manželky a dcery obžalovaného – došlo mimo území České republiky, a přesto se čin šetří a soudí u nás, což nemusí každý vědět, že to lze. Specifický je případ také v tom, jak k úmrtí došlo. Obžalovaný hovoří o zaživacích potížích u jeho rodiny, včetně jeho samotného, což podle něj mohlo být příčinou smrti, kdežto policie a státní zástupce příčinu smrti a základě zajištěných důkazů vidí jinak.

Může mediální zájem a on-line přenos ovlivnit soudní proces?

Zažil jsem při kauze takzvaných vítkovských zhářů, že on-line proces ovlivnil svědka, který následně u soudu, poté co sledoval on-line zpravodajství, odmítl vypovídat. Uznávám, že lidé mají právo být informováni o soudním procesu, který je ze zákona, až na výjimky, veřejný. Nicméně přenos informací ze soudní síně minutu po minutě může mít dopad na dokazování. Důležitá bývá i taktika výslechu svědků, kteří jsou v nějakém pořadí postupně vyslyšeni a nemají být ovlivněni zejména předchozími výpověďmi. Dnes toto právě díky on-line přepisům přímo ze soudní síně dodržet není. Za úvahu tak stojí, zda není vhodné v tomto směru změnit trestní řád a zvolit například sys-

tém, který vidíme v Americe, že všichni jsou po celou dobu v jedné síni, a tedy i navrhovaní svědci slyší vše, co se v jedné síni od počátku odehrává, a soud je z pléna v soudní síni vyvolává.

Obžaloba se opírá o řetězec nepřímých důkazů. Poukazuje často na neadekvátní chování obžalovaného.

Musíme si uvědomit, že policie nepřistoupila k obvinění pana Kramného pouze na základě hypotézy. Existují okruhy důkazů, které policii a státního zástupce vedly k tomu, aby případ posuzovali jako vraždu. Nepřislouží mi hodnotit práci policie, státního zastupitelství, obhajoby ani soudu. Musí být ale všemi stranami dodržena presumpce nevinny, tedy že na obžalovaného, dokud není pravomocně soudem uznán vinným, musí být nahlíženo jako na nevinného.

Které výpovědi jsou klíčové? Lze říci, že v tomto řízení je nějaký korunní svědek?

Obhajoba i obžaloba klade různý důraz na jednotlivé výpovědi, a to podle toho, jaké skutečnosti mají prokázat. Mezi laiky je sice zavedený pojem „korunní svědek“, ale je to pouze hantýřka a žádný takový institut v našem trestním řízení upraven není. Každá výpověď je soudem hodnocena jednotlivě a v souladu a v kontextu s dalšími důkazy. Například na výpovědích svědků z okruhu rodiny, kamarádů a kamarádek se obžaloba snaží

dokázat, že soužití obžalovaného s manželkou již nějakou dobu před odjezdem na dovolenou nebylo souladné, kdežto obhajoba se vztahy obou manželů snaží prezentovat jako „normální“ s občasnými problémy, jaké jsou v každém jiném manželství. Každopádně významný svědek je například Magdalena Iwova Lis z vedlejšího hotelového pokoje, na kterou měl obžalovaný po události klepat, a která měla být na místě činu. Z její výpovědi bude pro soud důležité mimo jiné i to, jak popsala stav pokoje, jednotlivé detaily, dále jak se choval a co říkal obžalovaný, v jakých polohách viděla zemřelou manželku a dceru obžalovaného, dále že v pokoji obžalovaného měla cítit zápach a další.

A co znalecké posudky?

Ty se jeví jako zásadní. Můžeme sledovat taktiku obhajoby a obžaloby, jak se snaží závěry znalců navzájem zpochybnit. Zajímavá byla i zmínka ve výpovědi obžalovaného, že ze zdi v pokoji měly trčít nějaké dráty. Obžaloba se i dalšími důkazy, například i znaleckým posudkem o oboru elektrotechnika, snaží vyvrátit výpověď obžalovaného.

Znalecké posudky hovoří v neprospěch obžalovaného. Nabourávají hlavně Kramného „verzi“ o průjmovém onemocnění a následné otravě. Je možné, že kdyby obžalovaný nehovořil o otravě, byla by strategie obžaloby složitější?

Obžalovaný ve své výpovědi popisuje, že on i manželka s dcerou měli po jím uvedenou dobu zaživací problémy. Pro-

ti jeho výpovědi obžaloba staví znalecké posudky, které mají jeho výpověď vyvracet. Závěry konstatují, že ve střevech poškozených se našla stolice, a tím zpochybňují průjmové potíže zemřelých – a znalec z oboru toxikologie zase vyloučil otravu. Posudky byly zpracovány ještě v přípravném řízení, kdy s nimi byla obhajoba seznámena a proto se je snažila zpochybnit dalším posudkem profesora Jiřího Štefana.

Znalec Jiří Štefan, předvolaný obhajobou, ale neměl k dispozici celý trestní spis a ani doplňky znaleckých posudků „ostravských“ znalců, a jeho znalecké závěry tak působily nedůvěryhodně. Jak teď může soud postupovat? Může se sám přiklonit k některému ze znaleckých posudků?

Z toho, co v soudní síni zaznělo, není zřejmé, které podklady měl k dispozici profesor Jiří Štefan, a navíc pitvy zemřelých neprováděl. Od soudkyně zaznělo, že do kompletního spisu nenahléžel, jelikož ona by mu k tomu musela dát souhlas. Oproti tomu „ostravští“ znalci z oboru soudního lékařství měli v době vyhotovení znaleckých posudků k dispozici celý trestní spis a navíc provdělali pitvy. Soud se nyní rozhodne, zda nechá vyhotovit další nezávislý revizní znalecký posudek. Není ale vyloučeno, že se soud sám přikloní k jednomu z posudků, což ale musí v rozsudku opodstatnit.

Jakou roli hrají v případě po-

smrtelné skvrny na tělech zemřelých?

Vypovídají o tom, v jaké poloze, na jakém podkladu a jak dlouho ženy ležely, případně, zda s těly bylo po smrti manipulováno. Cílem obžaloby je i těmito stopami na tělech zemřelých spolu s dalšími důkazy vyvrátit výpověď obžalovaného.

Můžete říci, co hraje ve prospěch obžalovaného?

Bylo by neprofesionální toto hodnotit. Proto se k tomu nechci vyjadřovat. Dá se ale říci, že na důkazní situaci mělo vliv, že skutek stal v Egyptě. Jsem přesvědčen, že se vyšetřování trestních činů v naší republice a v Egyptě je rozdílné. Pokud je v České republice podezření, že došlo k úmrtí osoby zaviněným třetí osobou, začíná důkladně a profesionálně šetření specializovaného policejního týmu, který zajišťuje důkazy, a to zejména na místě činu. Postupy v obou zemích se mohou značně lišit a od toho se může odvíjet i stav důkazní situace pro soud. Zcela určitě významnou okolností může být i to, v jakém rozsahu byla provedena prvotní pitva zemřelých v Egyptě.

Dá se očekávat, že rozsudek padne už září?

Vše záleží jen na tom kolik důkazů bude soud chtít ještě prověřit. V mezidobí, během odročení, mohou jednotlivé strany dále navrhnout a předkládat další důkazy, které chtějí, aby byly soudem v řízení provedeny. Bylo by tedy zbytečné spekulovat.

Strategie a cíle v kauze Kramný

Obžaloba

Úkolem státního zastupitelství před soudem je:

Ad. 1) Předložit soudu důkazy o vině obžalovaného. Z obžaloby Krajského státního zástupce jsou zřejmé okruhy důkazů k prokázání viny:

- Důkazy o tom, že obžalovaný byl ve vztahu s manželkou dlouhodobě nespokojený – na základě výpovědi obžalovaného, rodinných příslušníků, spolupracovníků, známých i psychologa
- Důkazy o tom, že obžalovaný plánoval vraždu manželky a dcery už před příjezdem do Egypta – na základě výpovědi obžalovaného, rodiny, bývalé přítelkyně, psychologa.
- Důkazy o tom, že obžalovaný spáchal vraždu manželky a dcery v Egyptě – na základě výpovědi obžalovaného – jak se choval v Egyptě, zejména od okamžiku, kdy oznámil smrt manželky a dcery.

? Jakými potížemi měl trpět on, manželka a dcera před úmrtím manželky a dcery?
? Kdy, jakým způsobem a komu prvotně oznámil smrt manželky a dcery?
? Jak se choval bezprostředně po oznámení smrti manželky a dcery?
? S kým a jakým způsobem komunikoval po oznámení smrti manželky a dcery?

? Jak naložil s věcmi manželky a dcery?
? Ze měl v úmyslu z Egypta vycestovat tajně na cizí pas?

– k tomu slouží výpovědi rodinných příslušníků obžalovaného – zejména matky a sestry ke komunikaci s obžalovaným z Egypta
– výpovědi hotelových hostů, delegátky cestovní kanceláře, dalších osob v Egyptě – znalecké posudky z oboru soudního lékařství, toxikologie, elektrotechniky i psychiatrie
– fotodokumentace z místa činu

4. Důkazy, jak se obžalovaný choval po návratu z Egypta.
? Jeho vztahy s přítelkyněmi.
? Jeho komunikace s rodinou, zejména svou sestrou.
? Jeho chování v rámci dědického řízení.
? Jeho jednání ohledně hrobu s rodinou.
? Jeho komunikace s médii

Ad. 2) Vyvrátit obhajobu obžalovaného, zejména jeho výpověď.
Prokázat, že výpověď obžalovaného je účelová a nepravdivá.

Ad. 3) Vyvrátit důkazy předložené obhajobou.
– zejména znalecký posudek znalce profesora Jiřího Štefana z oboru soudního lékařství

Ad. 4) Prokázat vinu a dosáhnout potrestání obžalovaného.

Krajský státní zástupce bude soudou navrhnout, aby soud uznal obžalovaného vinným ze zločinu vraždy. Oobžalovanému hrozí trest odnětí svobody na patnáct až dvacet let nebo výjimečný trest.

Obhajoba

Cílem obžalovaného a jeho obhájkyne před soudem je:

Ad. 1) Vyvrátit a zpochybnit důkazy obžaloby
Viz uvedené výše

Ad. 2) Předložit soudu důkazy o nevině obžalovaného – výpověď obžalovaného – výpověď psychologů, která měla obžalovanému poskytnout psychologickou pomoc v Egyptě
– výpověď Egyptského advokáta obžalovaného – znalecký posudek znalce profesora Jiřího Štefana z oboru soudního lékařství
– výpověď rodinných příslušníků obžalovaného, zejména matky a otčima
– svědecké výpovědi přátel a kamarádů obžalovaného

Ad. 3) Prokázat nevinu a dosáhnout plného zproštění obžalovaného od obžaloby. Obžalovaný a jeho obhájkyne budou soudou navrhnout, aby soud obžalovaného v celém rozsahu obžaloby krajského státního zástupce zprostil buď na základě paragrafu, že v žalobním návrhu označený skutek není trestným činem, nebo podle paragrafu, že nebylo prokázáno, že tento skutek spáchal obžalovaný.

Dobrý souseď je někdy lepší než hlídací pes

JAROSLAV PERDOCH

Ostrava – Na léto se neteší jen lidé, kteří si v tomto období vybírají dovolenou. Ožívají také bytové zlodějí, kteří během července a srpna každoročně zvyšují svou aktivitu.

„Je to pochopitelné dáno tím, že lidé odjíždějí na několik týdnů mimo svůj domov a byty nechávají prázdné. A to je příležitost pro zloděje,“ uvedla tisková mluvčí moravskoslezské policie Soňa Štětínská.

Nepoctivci většinou vypáčí zámek dveří, oblíbeným způsobem je také vniknutí po rozbití oken či balkonových dveří. Zlodějí jsou schopni okna otevřít i po navrtání, což předvedli před časem během série vloupání do rodinných domů v Moravskoslezském i dalších krajích. „Těmto místům je třeba věnovat zvýšenou pozornost,“ dodala Štětínská, podle kterého je na trhu dostatečná nabídka zabezpečovacího zařízení v různých cenových relacích.

Její slova potvrdil Jan Hrnčíř ze společnosti Assa Abloy, která vyrábí bezpečnostní cylindrické vložky.

Nešetřit

„Zlodějí jsou chytrí a často už pohledem rozeznají, o jakou bezpečnostní třídu jde. Pokud je vyšší, raději jdou jinam a o vloupání se ani nepokusí. Dveře a cylindrická vložka vlastně to první, co zloděj vidí, rozhodně tedy dolo-

ručují vybrat to nejlepší, co je k dispozici,“ uvedl Hrnčíř. Vložky mají čtyři bezpečnostní třídy a na vchodové dveře je potřeba minimálně stupeň tři. „Taková cylindrická vložka je odolná nejen proti vyvrátání, ale i nedestruktivním metodám, jako je například bumping nebo planžetování,“ dodal Hrnčíř.

Dobré vztahy

Ochránit domácnost však mohou nejen vysoké investice, ale také dobré sousedské vztahy. Zatažené rolety či žaluzie, přeplněná poštovní schránka, z níž vypačují reklamní listiny, to vše může výrazně pomoci zlodějům. Ti si v době do-

volných vytipovávají opuštěné byty.

„Přitom stačí požádat souseda, aby schránku občas vybral a v pokojích otevřel okna a vyvětral. To vše budí zdání, že uvnitř někdo stále je,“ říká Štětínská.

Zlodějům nevědomky nahrávají i samotní lidé, kteří o svých „dovolenkových“ plánech vyprávějí v restauracích známým. „Někdy mluví tak hlasitě, že to slyší i hosté u dalších stolů. A nikdy nevíte, kdo tam zrovna sedí. Rodiče by měli také upozornit své děti, aby venku nehovořily o tom, kdy přesně odjíždějí na dovolenou. I to by mohlo být pro zloděje vodítkem,“ uvedla Štětínská.

Mluvte s dětmi

Varování se týká i facebooku, kde děti mohou bezelstně napsat, že musejí odjet s rodiči na dovolenou. Mezi jejich facebookovými přáteli se přitom pod identitou vrstevníka mohou ukrývat bytoví zlodějí.

Pokud se již stane, že člověk po návratu z dovolené najde vypáčené dveře, měl by ihned zavolat policii. „Když začne uklízet, zničí stopy, které pachatel na místě činu zanechal,“ zdůraznila Štětínská, která nájemníkům doporučila, aby si před odjezdem pořídili fotodokumentaci všech činností. Výrazně se tak zvyšuje šance, že ochránci zákona kradené věci najdou v zastavárnách nebo u překupníků a vrátí je majitelům.

Jak si zabezpečit domácnost?

- nezveřejňujte předčasné svůj odjezd
- uschovejte cenné věci a doklady do bezpečnostní schránky nebo do domácího trezoru, nejlépe pevně zabudovaného ve zdi
- přerušte před odjezdem na dovolenou dodávku zboží do domu
- zkontrolujte pečlivě okna a dveře, zda jsou zavřené
- nezatahujte závěsy, rolety a žaluzie
- svěřte klíč od bytu spolehlivému sousedovi nebo příbuznému, který bude vaši domácnost navštěvovat
- požádejte někoho, aby vám kontroloval a vybíral poštovní schránku